

בפסח נדונים על התבואה, ובארנו שהעולם נדון על דין של ה"א.

בעצרת על פרות האילן. פרות האילן?! פרות האילנות צריך להיות! מה זה פרות האילן? אלא זהו האילן הגדול והחזק למעלה. פרות האילן, כמו שפתיב (הושע יד) אני כברוש רענן ממני פריך נמצא.

בראש השנה עוברין לפניו כבני מרון. שנינו, ראש השנה זהו ראש השנה של המלך. ומי הוא ראש השנה? זה יצחק שנקרא ראש, שהוא ראש אחד של המלך [למעלה], מקום שנקרא שנה, לכן כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, ועל זה שנינו בראש השנה, שהרי בראש השנה שורה יצחק.

ובחג נדונים על המים, זוהי ראשית [של ראש] של ימין המלך, ועל זה שמחת המים נמצאת בכל בשעה שמנסכים מים ושואבים אותם, משום שמים זה ידוע, ועל זה בארבעה פרקים אלו הכל נמצאים.

אמר רבי יוסי, כשיסתכלו בדברים, הכל נמצא בפרקים הללו, אברהם, יצחק ויעקב, דוד המלך, ובאלה העולם נדון, ובארבעה פרקים בני אדם נדונים בימים שנמצאים בעולם, ובכל יום ויום הספרים נפתחים והמעשים נכתבים, ואין מי שישים לב, ואין מי שירפין אוננים. והתורה מעידה בו בכל יום, וקול קורא בחיל, (משלי ט) מי פתי יסר הנה חסר לב אמרה לו, ואין מי שיקשיב לקולו.

מיה בכל יומא, וקלא קרי בחילא, (משלי ט) מי פתי יסר הנה חסר לב אמרה לו, ולית מאן דיצית לקליה.

ולמיעל במצה, חולקא קדישא דקדשא בריך הוא אמאי תבואה. (ס"א ל"ג כמה דאת אמר, ירמיה ב)

תבואתה בה"א, רמזו לה"א נקמאה ושקא קדישא) בגין כך, בפסח נדונים על התבואה, ואוקימנא דעלמא אתדן על דינא דה"א.

בעצרת על פרות האילן. פרות האילן, פירות האילנות מיבעי ליה, מאן פרות האילן. אלא, דא הוא אילנא רברבא ותקיף לעילא. פרות האילן, כמה דכתיב, (הושע יד) אני כברוש רענן ממני פריך נמצא.

בראש השנה עוברין לפניו כבני מרון. תנא ראש השנה, דא הוא רישא דשתא דמלפא, ומאן הוא ראש השנה, דא יצחק, דאקרי ראש, דאיהו חד רישא דמלפא (נ"א לעילא), אתר דאקרי שנה. בגיני כך כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון. ועל דא תנינן, בראש השנה, דהא ברישא דשתא שארי יצחק.

ובחג נדונים על המים, דא הוא שירותא (דרישא) דימינא דמלפא, ועל דא חדוותא דמיא אשתפח בכלא, בשעתא דנסכי מיא, ושאי לון, בגין דמים הא ידיעא. ועל דא בארבעה פרקים אליו, פלא משתפחין.

(דף רכז ע"א)

אמר רבי יוסי, פד יסתכלון מלי, פלא אשתפח בהני פרקין, אברהם יצחק ויעקב, דוד מלפא. ובהני עלמא אתדן, ובארבע פרקין בני נשא אתדנו, ביומין דאשתפחו בעלמא. ובכל יומא ויומא, ספרין פתיחן ועובדין פתיבין, ולית מאן דישיגח, ולית מאן דירכין אודניה, ואורייתא אסהידת